

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministro
2015 m. gegužės 11 d.
įsakymu Nr. V-478

PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMOS MOKYMO 2015–2017 M. GAIRĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priimančiosios šalies paramos mokymo 2015–2017 m. gairės (toliau – Gairės) – tai planavimo dokumentas, nustatantis priimančiosios šalies paramos (toliau – PŠP) mokymo renginių planavimo, organizavimo ir vykdymo valstybėje trejų metų tikslus ir kryptis.

2. Gairės parengtos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetines priemones, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“, Krašto apsaugos ministro 2015–2020 m. gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-82 „Dėl Krašto apsaugos ministro 2015–2020 m. gairių patvirtinimo“, ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo nuostatas.

3. Vadovaujantis Gairėmis, 2015–2017 m. Lietuvoje bus organizuojamas ir vykdomas profesinės karo tarnybos, aktyviojo rezervo, rezervo karių (toliau – Kariai) ir (ar) į civilinį mobilizacinį personalo rezervą įrašytų asmenų (toliau – Civiliai asmenys) PŠP mokymas.

4. Gairėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS ESAMA PADĖTIS

5. Lietuvos gynybos politikos Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje (toliau – NATO), Europos Sąjungoje (toliau – ES), Jungtinių Tautų (toliau – JT) ir kitose organizacijose tikslas yra užtikrinti Lietuvos saugumą ir prisidėti prie Lietuvai svarbių tikslų įgyvendinimo, siekiant stiprinti NATO kolektyvinės gynybos dimensiją, reguliariai peržiūrint ir atnaujinant NATO įsipareigojimus dėl Baltijos šalių saugumo, didinant NATO matomumą regione, reguliariai rengiant NATO pratybas Lietuvoje, teikiant PŠP ir užtikrinant NATO oro policijos misijos, NATO karių rotacinės kuopos Baltijos šalyse veiklos tęstinumą ilgalaikėje perspektyvoje; tobulinti PŠP teikimo sąlygas ir gerinti Lietuvos Respublikos infrastruktūrą.

6. Vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetines priemones, Lietuva siekia užtikrinti visapusišką kariuomenės plėtrą ir modernizaciją, jos aprūpinimą ginkluote, karine įranga ir technika. Kartu su sąjungininkais Lietuvos Respublika dalyvauja tarptautinėse operacijose, skiria pajėgumus į NATO greitojo reagavimo pajėgas ir ES

kovines grupes, pagal galimybes prisideda prie daugiašalių NATO projektų įgyvendinimo, suteikia būtiną ir pagal tarptautinius susitarimus prisiimtą PŠP, skirtą veiksmingai NATO Energetinio saugumo kompetencijos centro Lietuvoje veiklai užtikrinti. PŠP plėtros tikslas – užtikrinti PŠP NATO ir sąjungininkų pajėgoms, siekiant greitai ir sklandžiai dislokuotis ir judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje, plėtoti PŠP infrastruktūrą ir išlaikyti materialinę bazę.

7. Vadovaujantis PŠP mokymo 2012–2014 m. gairėmis buvo organizuojami ir vykdomi Karių ir Civilių asmenų PŠP mokymai ir pratybos, plėtojant priimančiosios šalies paramos pajėgumus Lietuvos Respublikos teritorijoje:

7.1. 2012 m. vyko tarptautinės PŠP pratybos „Baltijos šeimininkas 2012“, kurių metu buvo vykdomas eksperimentas dėl bendro PŠP teikimo pajėgumo ir procedūrų sukūrimo tarp trijų Baltijos šalių (Estijos, Latvijos ir Lietuvos).

7.2. 2013 m. tarptautinės PŠP pratybos „Baltijos šeimininkas 2013“, kaip sudėtinė NATO pratybų dalis, pagal bendrą scenarijų ir planavimo procedūras vyko kartu su didžiausiomis NATO pajėgų pratybomis „Tvirtas džiazas 2013“. Tai pirmos NATO greitojo reagavimo pajėgų pratybos šiame regione. Pratybų metu dalyviai taip pat atliko ir dalį pratybų „Tvirtas džiazas 2013“ užduočių, susijusių su PŠP teikimu Aljanso šalių pajėgoms. Baltijos šalių nacionaliniai štabai mokėsi teikti PŠP atvykstančioms NATO sąjungininkų pajėgoms nacionaliniu ir regioniniu mastu.

7.3. 2014 m. Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje surengtos tarptautinės pratybos „Baltijos šeimininkas 2014“, sujungtos su Jungtinių Amerikos Valstijų sausumos pajėgų Europoje karinėmis pratybomis „Kardo kirtis 2014“. Trijų Baltijos šalių PŠP valdymo grupės organizavo ir koordinavo PŠP teikimą į tarptautines pratybas „Kardo kirtis 2014“ atvykstančioms pajėgoms.

8. Regioninės PŠP pratybos „Baltijos šeimininkas“ parodė, kad prasminga PŠP pratybas „Baltijos šeimininkas“ sujungti su didelio masto tarptautinėmis pratybomis, kuriose būtų galima tobulinti sąjungininkų pajėgų atvykimo ir išsidėstymo procedūras Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurios ir yra daugiausia iššūkių keliančios regioniniam PŠP procesui. Tokio tipo pratybos yra esminis įrankis siekiant išlaikyti ir sustiprinti karinių pajėgų ir civilinių mobilizacijos institucijų galimybes dirbti kartu: rengti Karius ir Civilius asmenis dirbti Jungtiniame PŠP koordinavimo komitete ir PŠP valdymo grupėje, atlikti reikalingas PŠP teikimo procedūras, veiksmingai bendradarbiauti su atitinkamomis PŠP valdymo struktūromis, PŠP pratybų metu patikrinti ir įvertinti bendras valstybės galimybes ir užtikrinti pasirengimą sąjungininkų atvykimui, skirti jiems reikalingą infrastruktūrą, aprūpinimą, kol jų karinės pajėgos bus dislokuotos, vykdys operacijas ar dalyvaus kituose renginiuose Lietuvos Respublikos teritorijoje.

III SKYRIUS PŠP MOKYMO KRYPTYS

9. 2015–2017 m. Lietuvos Respublikoje PŠP mokymas bus vykdomas šiomis kryptimis:

9.1. **Tęsiant teorinį PŠP mokymą.** Kariams ir Civiliams asmenims bus organizuojami mokymai ir seminarai, kuriuose bus mokoma, kaip vykdyti PŠP teikimo užduotis, teisės aktuose ir tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose nustatytus PŠP teikimo reikalavimus, priimti ir įgyvendinti PŠP teikimo sprendimus, veikti PŠP valdymo grupėje, glaudžiai bendradarbiaujant ir koordinuojant PŠP teikimo veiksmus.

Teorinio mokymo metu Kariams ir Civiliams asmenims bus pateikiama informacija apie PŠP teikimo užduotis ir jų atlikimo tvarką, aptariamas PŠP teikimo turinys, paslaugų teikimo, prekių

tiekimu ir darbų vykdymo reikalavimai. Pristatoma PŠP ir kitų tarptautinių karinių pratybų metu įgyta patirtis ir PŠP teikimo Lietuvos Respublikoje problemos.

9.2. Organizuojant ir vykdant PŠP pratybas. Kariai ir Civiliai asmenys bus praktiškai mokomi (treniruojami) atlikti įvairias PŠP teikimo administracines procedūras ir kaip savo srities ekspertai (angl. *subject matter experts*) dalyvaus kitose tarptautinėse karinėse pratybose. Karių ir Civilių asmenų dalyvavimas pratybose gali būti dvejopas:

- organizuojant ir vykdant PŠP pratybas Kariai ir Civiliai asmenys dalyvauja kaip pagrindinė treniruojamoji auditorija (pagrindinės pratybų ir treniruojamosios užduotys orientuojamos į PŠP teikimo užduočių atlikimą ir PŠP teikimo procesą);

- kitose karinėse pratybose Kariai dalyvauja tiesiogiai vykdydami jiems pavestas pareigas, o Civiliai asmenys dalyvauja pratybų vykdymo etape kaip vadinamoji baltoji arba atsako grupė (angl. *white cell, response cell*), kai ekspertai teikia informaciją apie PŠP pagal savo ekspertizės sritį pagrindinei treniruojamai auditorijai.

10. 2015–2017 m. PŠP praktinis mokymas bus vykdomas:

10.1. Regioninėse PŠP pratybose „Baltijos šeimininkas“. Šios pratybos yra prioritetinės visame PŠP mokyme. Pratybų metu trijų Baltijos šalių nacionalinių PŠP sistemų dalyviai yra pagrindinė treniruojamoji auditorija (angl. *primary training audience*), o vienas pagrindinių pratybų tikslų – PŠP teikimo koordinavimas regione. 2015–2017 m. numatoma kasmet organizuoti šias pratybas, išlaikant siekį jas sujungti su didelio masto tarptautinėmis pratybomis. Svarbu, kad plataus masto pratybose galima būtų tobulinti sąjungininkų pajėgų atvykimo ir išsidėstymo procedūras Lietuvos Respublikos teritorijoje, keliančias daugiausia iššūkių tiek nacionalinei, tiek regioninei PŠP sistemai.

10.2. Tarptautinėse karinėse pratybose, kurių scenarijuose numatyti sąjungininkų pajėgų veiksmai Lietuvos Respublikos teritorijoje. 2015–2017 m. vienas iš pagrindinių NATO pratybų scenarijų yra vykdyti Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnyje numatytus veiksmus ir priemones. Tai reiškia, kad ginkluotas vienos ar kelių NATO valstybių užpuolimas yra laikomas visų NATO valstybių užpuolimu. Tarptautinių pratybų metu bus naudojamas SKOLKAN scenarijus (fiktyvios šalies agresija prieš Baltijos regiono šalis), taip pat galimi kiti scenarijai. Šio tipo pratyboms yra nustatytas įvairių PŠP sričių ekspertų poreikis, atsižvelgiant į kiekvienų pratybų tikslus. Dalyvaujant tokio tipo pratybose PŠP ekspertai įvertins atvykstančių pajėgų operacijų planavimą, taip pat mokysis veikti tarptautinėje aplinkoje.

Norint, kad sklandžiai vyktų realus PŠP teikimas, atsiranda įvairių eksperimentų ar tyrinėjamųjų pratybų poreikis, siekiant geriau išanalizuoti specifinius PŠP teikimo aspektus.

IV SKYRIUS

PŠP MOKYMO PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

11. Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – MPPD) ir Lietuvos kariuomenė 2015–2017 m. pagal Gairėse nurodytas kryptis planuoja ir organizuoja PŠP mokymą Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka:

11.1. Lietuvos kariuomenės vadas, vadovaudamasis Gairėmis, kiekvienais metais patvirtina bendrą PŠP teorinio mokymo renginių ir pratybų, kuriuose dalyvauja Kariai ir Civiliai asmenys, trejų metų planą (toliau – Bendrą PŠP mokymų planą).

11.2. Lietuvos kariuomenės Jungtinis štabas organizuoja Bendrą PŠP mokymų planą numatytus PŠP mokymo renginius, skirtus Kariams ir Civiliams asmenims.

11.3. Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo viršininkas, gavęs reikiamus įgaliojimus iš Lietuvos kariuomenės vado, organizuoja kitų krašto apsaugos sistemos institucijų ar jų padalinių Civilių asmenų ir Karių dalyvavimą bendruose PŠP mokymo renginiuose.

11.4. MPPD direktorius, vadovaudamasis Gairėmis, Bendrų PŠP mokymų planu ir civilinių mobilizacijos institucijų ir (ar) ūkio mobilizacijos subjektų (toliau – civilinės organizacijos) parengtais PŠP mokymo planais, kiekvienais metais patvirtina trejų metų valstybės PŠP mokymų planą (toliau – Valstybės PŠP mokymų planas).

11.5. MPPD, vadovaudamasis Gairėmis ir atsižvelgdamas į Valstybės PŠP mokymų planą, rengia Civiliams asmenims skirtas PŠP mokymo programas, teorinio PŠP mokymo metodinę medžiagą, nustato reikalavimus Valstybės PŠP mokymo plane numatytų renginių dalyviams, koordinuoja civilinių organizacijų dalyvavimą juose.

11.6. PŠP mokymo planuose numatytų Civilių asmenų dalyvavimą PŠP mokymuose ar kituose renginiuose užtikrina mobilizacijos sistemos subjektų vadovai. Karių dalyvavimą užtikrina Lietuvos kariuomenės Jungtinis štabas.

V SKYRIUS SIEKTINI TIKSLAI

12. Parengti Karius ir Civilius asmenis 2015–2017 m. dalyvauti tarptautinėse pratybose „Baltijos šeimininkas“, „Kardo kirtis“, „Rūstus iššūkis“, tobulinti Lietuvos Respublikos ir jos sąjungininkų sąveiką planuojant ir vykdant PŠP teikimą, didinti Karių ir Civilių asmenų gebėjimus koordinuoti su kitomis Baltijos regiono valstybėmis (Latvija, Estija ir Lenkija) teikti PŠP atvykstančioms pajėgoms.

13. Teikti PŠP atvykstančioms pajėgoms, vykdyti PŠP teikimo užduotis, supažindinti Civilius asmenis su PŠP teikimo atvejais, sąlygomis, karinio planavimo procesu, tobulinti Karių ir Civilių asmenų bendradarbiavimo įgūdžius ir gebėjimus dirbti kartu PŠP valdymo grupėje ir Jungtiniame PŠP koordinavimo komitete.

14. Surengti kiekvienais metais Civiliams asmenims ne mažiau kaip du teorinio PŠP mokymo renginius (seminarus, susitikimus ir kt.) ir po vieną bendrą Kariams ir Civiliams asmenims skirtą teorinio PŠP mokymo renginį.

15. Siekti, kad PŠP teorinio ir praktinio mokymo renginiuose dalyvautų visi PŠP mokymo planuose numatyti Kariai ir Civiliai asmenys.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Gairių įgyvendinimą pagal kompetenciją koordinuoja ir kontroliuoja MPPD direktorius ir Lietuvos kariuomenės vadas.
